

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PÉNTEKEN.

A főispán és a városi ügyek.

Lapunknak folyó évi 32. számában már említést tettünk arról, hogy legújabb Szemző István főispán a városnak a jövő fejlődésére nézve nagy kihatással bíró ügyeiben Budapesten járt s ugyanekkor kilátásba helyezték azt is, hogy a közönséget főispánunknak ezen utjáról részletebben is tájékoztatni fogjuk. Tekintettel az ügyek fontosságára, nem akartunk egyszerű riportot adni a történetekről s így be kellett várnunk, míg mindenről részletes információt nem szerezhettünk. Miután most már részleteket is tudunk az ügyekről s tényekről számolhatunk be, le kell szegezelnünk a valóságot, hogy főispánunk a város ügyeit teljesen szíven viseli. Átérzi azoknak nagy horderejét s legutóbbi budapesti tartózkodásának minden idejét a város közügyeinek s azok előbbrevitelének szentelte.

Egy város kulturájának fokmérője vízvezetékének és csatornázásának mikénti állása, sőt bátran mondhatjuk, hogy ez a két intézmény a kulturának alfája. Az ilyen beruházások rengeteg anyagi áldozatot kívánnak az adózó polgároktól, s így

e téren is csak lépésről-lépésre haladhatunk előre, bár valamennyiünkben él annak a tudata, hogy ezen intézmények közszükségletet képeznek. A közvilágítást ma már villany szolgáltatja, azonban ennél ma már egy a modern jelzőre igényt tartó város nem állhat meg, mert villanyvilágítás mellett vízvezeték és csatornázás nélkül szükölködni olyan dolog, mint mikor fényes cilindert teszünk a fejünkre s e mellett mezitláb járunk.

A városi törvényhatósági bizottság is tudatában van ennek s ezért még az 1911. évi november havában megtartott közgyűlésén hozott határozatában elvben elrendelte a városi vízvezetéki és csatornázási előmunkálatokat, gondoskodott a költségek fedezéséről s az 1912. évi november havában megtartott közgyűlésén pedig elhatározta, hogy a vízvezetékhez és csatornázáshoz szükséges munkálatok előkészítéséhez próbafurásokat készítet s a próbafurások eszközését pedig Zsigmondy Béla okl. mérnök, budapesti lakosnak adja vállalatba.

Hogy ezen munkálatok most már kezdetüket vehessék s a vízvezeték és csatornázás létesítéséhez az első lépés megtörténhessék, szükség volt

ezen határozatoknak kormányhatósági jóváhagyására. Főispánunk hivatali méltóságának elfoglalásakor rövidesen megértette, hogy itt nem egyszerű kényelemszeretetről s kényelmi szempontokról van szó, hanem ezen intézmények létesítésére hygienikus és közegészségi szempontból elsőrendű tényezőket képez, s ezért első teendője volt a kormányhatósági jóváhagyás kieszközlése, mely — mint most már örömmel regisztrálhatjuk — a városi tanácshoz meg is érkezett, sőt a tanács az ennek alapján szükséges további intézkedéseket is nyomban megtette.

Egy további fontos kérdés, mely megoldásra vár, az igazságügyi palota felépítése. Az igazságszolgáltatásnak nálunk levő egyes szervei, a törvényszék, a járásbíró és az ügyészség három különfekvő helyen és épületben vannak elhelyezve s ennek hátrányos voltát nem csak a bíróságok tagjai, hanem és főleg a jogkereső közönség érzi. A helyiségek szűkek és tulsufoltak, ami nem is esoda, hiszen a megyeházán, hol a törvényszék talál elhelyezést a jelenben, nincs elegendő hely még a megyei hivatalok befogadására sem. A

PADLÓOLAJ

iskolák, óvodák, posta és egyéb hivatalok, kávéházak, szállodák, kereskedői és iparüzletek padlóinak pormentesítéséhez, cégünk-nél többféle minőségben a legelőnyösebben szerezhetők be.

Ugyszintén az összes fertőtlenítő szerek nagyobb vételnél gyári áron.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

nagykereskedők festékosztálya,

Zombor, Szentgyörgy-tér 6.

járásbírók helyiségeinek szűk volta különösen kiálló most, az új ügyvitel életbeléptetésével, s még emellett a közönségnek úgy a törvényszéknél, mint a járásbíróságnál a hideg folyosókon kell meghúzódni, mely körülménynek az egészségre káros volta különösen téli időben érezhető, amidőn a helyiségek szűk- és a bírói személyzet létszámának kiesiny volta miatt állandóan órák hosszát kell ácsorognia.

Legifjabb Szemző István főispán teljes erejével rajta van, hogy ezen hiány és szükséglet mielőbb orvoslást nyerjen s ezért városunk képviselőjével, dr. Konyovits Dáviddal karöltve járt el az igazságügyminiszteriumban, hol kötelező ígéretet nyert arra nézve, hogy a kormány az igazságügyi palota felépítését az 1914. év őszén feltétlenül megkezdi. Az igazságügyi palotának felépítését a kormány már az idei év őszén meg akarta kezdeni, azonban égető szükségek másutt is vannak, így például magában a fővárosban hajlékot kellett adnia a kormánynak a pestvidéki törvényszék és a központi járásbírók számára, ez tehát az oka a rövid halasztásnak, másrészt s főleg az, hogy e célokra korlátolt hitel áll a kormány rendelkezésére.

Már ezekből is láthatjuk, hogy főispánunk fiatal energiájának egész erejével valósítja meg programját s nem elégszik meg a pusztá ígéretekkel, hanem tetteket kíván és produkál.

A város egyéb ügyéről más alkalommal fogunk szólni.

Züllés utján.

Megindult a vég kezdete. Nyilvánvalóvá lett, hogy a koalíció ma már csak egy összedrótzott fazék, melynek összetört eserepei oly lazán függenek össze, hogy arra legfeljebb csak nézni lehet, de már kézbe venni nem szabad, mert rögtön darabokra hullik.

Az új ülészakot megelőzőleg tartott koalíciós intéző bizottsági értekezleten pattant szét a bomba. Justh Gyulának már jó néhányszor sikerült a koalíciót fejfel nekivinnie a falnak, s miután Justh Gyula mint mindig, úgy ezuttal is a lábával gondolkozott, nem kívánt kevesebbet, mint hogy a koalíció a házba való bevonulással tegye lehetetlenné a tanácskozást, provokálja az erőszakot és tüntessen a monarchia külpolitikája ellen.

A mégis kissé mérsékeltbbek teljes erejükkel tiltakoztak e nagy-szerű tervek ellen, mert a monarchia külpolitikája ellen való tüntetéssel nem akartak szolgálatokat teljesíteni az ország külső ellenségeinek, a fegyveres erővel megszállott parlamentbe pedig bemenni nem lehet, mert egyes képviselők még mindig ki vannak tiltva.

A koalíció ma már még a komoly ellenzéki munkára is képtelen. Évek hosszú során át az obstrukció volt egyetlen fegyverük, mellyel azonban sohasem dolgoztak, hanem csak romboltak. A munkapárt kiesavarta kezükből ez egyetlen fegyverüket is, s azóta még inkább kitűnt, hogy sem mire sem alkalmasak és képesek, végleg megsemmisülnek tehetetlenségükben. Amíg kezükben volt a hatalom, addig ennek kárát az ország látta, mert azt tették ki a züllésnek, a bomlásnak, most, hogy lekerültek a hatalomról, ennek a hasznát is az ország látja, mert most magukban bomlanak és züllebenek.

Együttműködésre képtelenek, nem csak azért, mert a különféle frakcióknak politikai hitvallása elválasztja őket ezen a téren egymástól, hanem különösen azért, mert a hatalomért való versengésben az egymásra való féltékenykedés nem képes összhangot és egyetértést teremteni köztük.

A jelen alkalommal is a szakadás a koalíció pártjaiban már küszöbön állott, mert Justh Gyula már azon a ponton volt, hogy az intéző bizottság üléséről eltávozik, egyenesen a pártjába megy, összefűjve az értekezletet s kimondja a teljes és végérvényes szakadást. Nagy erőlködések után sikerült ezuttal még eltéríteniök őt ettől a szándékától s a koalíciós eserepfazéknak kiesni készülő darabját helyére visszadrótozni, ami azonban ezuttal még elmaradt, annak be kell következnie a közel jövőben, mert hiszen, ami késik — nem mulik.

A koalíció most már feltartóztat-hatatlanul gurul a züllés, a bomlás lejtőjén. Ha a végleges szakadást fel is tudják tartóztatni, ezzel is csak maguknak ártanak, mert az egyes pártok a gyűlölt kötelek sulya alatt teljes tétlenségre vannak kárthatva, míg magukban esetleg még találhatnának módot az érvényesítésre. Ott az együttműködésnek még a gondolata is ki van zárva, ahol az egyik végletet Andrassy Gyula gróf, — a másikat pedig Justh Gyula képviseli.

Az országnak most már ugyan torzsalkodásaikból nincsen kára, mert most már úgy vagyunk velök, hogy miután az országnak használni nem tudtak, sőt eddig csak ártottak, most már legalább nem is árthatnak. Végre megtalálták az őket egyedül megillető munkakört, a teljes tétlenséget, melyre kárhoztatták magukat, s miután minden szervezet, mely megszűnik működni, bomlásnak indul, megállapíthatjuk, hogy a koalíció is haldoklik, beállt már a halált meg-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Tóth Kálmánról.

Írta és az „Apatini Szabad Lyceum-Egyesület“-ben 1913. évi április 16-án felolvasta: **Dömötör Pál.**

(Folytatás.)

Sőt a kormányzó ur azzal is büntetni akarta, hogy akadémiai taggá választását, — miről a költő a fogházban értesült, — évekig nem erősítette meg, körutazásaiban pedig mindenfelé buzditgatta az embereket, hogy csak ne járassák a Bolond Miskát. No de erre Tóth Kálmán meg is tréfálta öccselenciját. Elment hozzá audienciára.

— No, mi jót hoz Miska?

— Legmelegebb köszönetemet, hogy amerre csak jár, lapomat mindenütt terjeszteni kegyeskedik.

A Bolond Miska hatása csak akkor gyengült meg, midőn a magyar már visszadva volt önmagának s egymással szenvedélyesen küzdő pártokra szakadt. És Tóth Kálmán nem tudta bántani a magyart. A közös ellenség ellen kedvvel harcolt, de nem birt hévvel üldözni derék hazafiakat csak azért, mert más politikai hitet vallottak. Inkább megvált az élclap szerkesztésétől, pedig voltak esztendőik, midőn oly gazdagon jövedelmezett neki, hogy 18—20 ezer forinttal rendelkez-

hetett szabadon. Főmunkatársának, *Kipfel-hausernek* — aki ő volt maga — 1861-ben kötetbe gyűjtött versei pedig 10,000 példányban keltek el s később, 1866-ban, *Bolond Miska verseinek* kötetét tette a lapon kívül is jövedelmezővé.

A drámaírás kedve még 1849-ben ébredt benne. Mint bajai ifju írta *Puszták rózsája* címmel az első darabját. Nem került színre. Valószínűtlen kompozíció volt, melyben egy grófkisasszonyt nőül vesz egy bojtár, mert a szabadságharc vitéz hadnagya lett. Világot vet ez a darab a kezdő dalnok gondolkodására, ki ekkor fűzte szerelmi ábrándját a szép „vadrózsához“, kit tőle a vallás válaszfala is elkülönített. A darabba beszótt néhány verse azonban már rávallott a költőre.

Hét év után, 1857-ben, mikor már ünnepeit lírikus volt, egész véletlen adta kezébe ismét a drámaírói tollat.

Kövér Lajossal, az időben népszerű színműrővel, Beöthy László nagytehetségű humoristával és Szerdahelyi Kálmán nemzeti színházi kiváló művészszel egy délutánon a „Korona“ kávéházban preferáncozott. Szerdahelyi 5 órakor fölkel s menni akar.

Tóth Kálmán megjegyzi, hogy nem illő nyereséggel elmenni.

Szerdahelyi mentegetőzik, hogy közelítő jutalomjátékára (mert az időben a Nem-

zeti Színháznál jutalomjátékok is voltak) valamit franciából kell fordítania.

Tóth Kálmán mondja: — Ej, ne menj el, irok én neked eredeti darabot.

Kezet fogtak rá, — s Szerdahelyi maradt.

Tóth Kálmán pedig — ki későbbi színműveit is játszva készítette — egy hónap alatt megírta a darabot, *Az utolsó Zách* című tragédiát.

Szigligeti, a Nemzeti Színház titkára, a darab átvétele után már másnap fölkereste lakásán a költőt — holott csak néhány hét utánra ígerte a bírálatot — s a darab felől kedvezően nyilatkozott és annak biztos színpadi hatást jósolt. Így is volt.

Harmadik színműve, az *Egy királyné*, 1858-ban az akadémiai Teleky-díjért pályázott s a 100 aranyat el is nyerte, éppen Szigligetinek egy gyöngébb darabjával, az *Almos* cíművel szemben. Az *Egy királyné* helyzete és a darab nyelvezete különösen költői.

Következő színműve *A harmadik magyar király* (1860) tragédia. Ennek tragikumáról eltérők a vélemények. Rakodczay Pál szerint gyöngé, Vadnai szerint erős, csak a tragédia vége lehetne hatásosabb. Ugy látszik, első előadása után az újságok kritikái is ilyen eltérők voltak, mert emlékezem, hogy a régi jó Vasárnapi Újság színi-kritikusa azt írta,

előző agónia, sőt a vezetők a lélekharangot is meghúzták már feje felett.

Most már csak sirató asszonyokról kell gondoskodni. Ilyenek is akadnak majd, ha másutt nem — a periferiákon.

Malasz „Nyílt kérelem Vojnits báróhoz” című cikkre.

A „Bácsmezei Függetlenség” folyó évi 33. számában megjelent „Nyílt kérelem Vojnits báróhoz” című izléstelen, kocsis modoru förtvény nem lepett meg, mert ezen eszevesztett hadakozásra s támadásra el voltam és vagyok készülve.

Nagyon is a tyukszemére találhattam lenni a „Bácsmezei Függetlenség” ismeretlen cikkírójának, mert fájalmában oly *válogatott* *ari* kifejezésekben tört ki, melyek csakis a „Bácsmezei Függetlenség” és társalpjában láthatnak napvilágot. Beszélhet, írhat az ur amit akar, illehet bármi kifejezésekkel, mert aki ily érvekkel küzd és akar bizonyítani, az nem árthat, nem sértegethet, hisz stílusa, goromba kifejezései árulják el, hogy oly egyénnel állok szemben, kivel nem érdemes komolyabban foglalkozni. Nagy szegénységi bizonyítványra váll; ha fentartott állításaimat, a már nagyon is ismert „kocsis”, szoci ugylátszik válogatott ellenzéki kifejezésekkel gondolja megdönthetni.

Ugylátszik a „Bácsmezei Függetlenség” létérdeke kívánja, hogy mindenkit, aki elveivel egyet nem érteni, sőt vele szemben még ellenállásba is helyezkedni merészel; ostorozni, különféle — ismert illemszótárából vett — mellékevekkel illetni kell. No de ismerve azt, hogy nevezett lap minden lében kanál s soha el nem érhető célja érdekében nemzetet, hazát boldogító elemekkel szövetkezve támad, piszkol s kikezd minden egyént, hatóságot, ki nem szegődik politikai pártjának szolgálataiba, különféle színű és ízű törekvéseit nem helyesli; mosolyogva fogadom izléstelen kirohanását és ismételt kijelentem; még ha vad dühében tüzet is köpköd, hogy a „Bácsmezei Függetlenség” és tanítószövet-

ségi közgyűlésre tett megjegyzéseimet teljes egészében s változatlanul fentartom. A „Bácsmezei Függetlenség” ismeretlen cikkező ur izgatott idegeire hasson nyhítóleg azon tudat, hogy állaspontomhoz nagyon sokan jelentettek be csatlakozásukat. Ezek közlése tán észretériti az ismeretlen dühöngő cikkezőt.

Nincs okom, hogy eljárásomat védjem és igazoljam, mert amit tettem és teszek, azt minden pártpolitikai célatok, érdekek kizárásával, semmiféle fölöttes hatóság, avagy „Vojnits kamarilla” parancsára, hanem egyedül a tanítószög tekintélyének, magasztos hivatásának emelésére s érdekében teszem. Nem akarok ezen szereplésemmel feltűnni, avagy az illetékes körök figyelmét magamra felhívni s nem kívánkozom másfelé; tanító voltam, az vagyok és maradok. Meg vagyok elégedve azzal, hogy bizom a „Bácsmezei Függetlenség” teljes bizalmát s hiszem, hogy jóindulatu támogatásáról a jövőben is fog biztosítani.

Igaza van. „Addig nem lesz itt nyugalom, addig nem szünik meg a ricsaj, amíg Hetényi Hesz Márton célját el nem éri.” Igenis el fogom érni, hogy a tanítószög zöme, a higgadtabb és józanul gondolkozó része, a tanítói tekintély emelésére, anyagi helyzetének javítására, pártpolitikai kereten kívül, minden idegen elemektől, gyanus társaktól menten, a „Bácsmezei Függetlenség” protegalása, támogatása nélkül is egyesülni fog ugy a „Bácsmezei Függetlenség”, mint a tanítószög oly irányu mozgalmái, intenciói ellen, melyek semmikép sem férhetnek össze, a tanítói névvel.

Ezzel a „Bácsmezei Függetlenség” és névtelen cikkírójával — kikerül meggyözdtem, hogy kocsis módra, gorombaságok- és izléstelenségekkel érvelnek s így őket komolyan nem vehetem — egyszer s mindenkorra végeztem. Utolsó közlésem ez ügyben lesz, hogy a hozzám beérkezett és beérkezendő nyilatkozatokat ellenfeleim megnyugtására e lapban fogom közreadni. Addig is kitartást és erőt a „Bácsmezei Függetlenségnek” a további küzdelemre, mely nem tarthat már soká s célját el kell érnie, hisz a „bálvány roskadozik”, a Vojnits kamarilla agonizál, a só olvad s nyomában fakad a zab és támad

a talpa, s akkor lesz boldog a „Bácsmezei Függetlenség” által agyontámogatott tanítószög! Jaj a paraziták — és szegény arme-rajzendereknek!

Hetényi Hesz Márton.

H I R E K.

I.

Kis dal.

Egy kicsi dal — óh hogy lehet,
Hogy ugy megkapja a szívet?
Mi van benne? mond meg kérlek.
Nincs abban más, csak egy kevés
Összhangzó szó, friss eszme és
A szív, az egész lélek.

Ebner Eschenbach Mária.

II.

Körben.

Száguld a hajó, száguld sebesen,
Mint szélvihar a vizeken
Ujjongva kiált most már ezer ajk:
„Mily gyorsan a célfele hajt.”
Csak kormányosa szól mormolva:
„Csak körbe visz ez a vitorla.”

Ebner Eschenbach Mária.

Az ujvidéki pünkösdi repülőnapok. Ujvidék város főispánja és polgármestere tisztelgett ő eszásári és király fenségénél, József főhercegnél s atnyujtotta Ujvidék város törvényhatósági bizottságának azon határozatát, melyben köszönetének ad kifejezést a fővédőség elvállalásáért: A főherceg ur örömmel vett értesülést erről a határozatról és készséggel kijelentette, hogy az ujvidéki ünnepeken igen szívesen részt vesz.

A főispán és polgármester Lukács László miniszterelnöknél, Hazay Samu és Beöthy László minisztereknél is tisztelegvén, kérésükre a miniszterek készséggel kilátásba helyezték az ujvidéki pünkösdi aviatikai ünnepeken való személyes megjelenésüket. Hasonlókép kedvező ígérletet kaptak Jakabffy Imre, Kálmán Gusztáv és Karátson Lajos, valamint Némethy Károly államtitkároktól, továbbá Bosnyák Zoltan és Jalsovitzky Sándor miniszteri tanácsosoktól is. Tehát az egész kormány megjelenésével nagyban fogja emelni a ritka szép ünnepélyt.

Program 1913. május 11-én: Délelőtt 11 órakor sétahangverseny. Délután 1/2 3

hogy nem osztja a mellette ülőnek (valószínűleg egy másik újság kritikusanak) a nyelv és verstan ellen elkövetett ama vétségét, mely szerint a darab két ősmagyar nevű szereplőjéről az előadás alatt ezt jegyezte meg:

Ha itt nem volna Bua és Bukna,
Ez a darab még tán meg is bukna.

Van ugyanis ennek a darabnak olyan jele, mely bizonyosságot tett arról, hogy Tóth Kálmán mennyire a nemzet szíven tartotta kezét. A száműzött Bua és Bukna hazatérése. A közönség a mi 1849-es menekültjeinkre gondolt s a jelenetet viharos tapsokkal fogadta.

Az 1862-ben színpadra vonult *Dobó Katicá*-jával a nők hazafias tevékenységét kívánta ébreszteni, felléptetvén a darabban az Eger várát megvédelmező magyar nőket. Tóth Kálmán ebben, a történeti háttérű énekes vigjátékban új utat tört. Milyen újszerű volt, mikor az egri nők, parancsnokukkal, Dobó Katicával élükön a színpadra vonultak énekeltek az az időben feltűnt ifju zenevezető, Allaga Géza által megzenésített „Eger város dob-dob-dobolnak” kezdetű indulót. Szerelmes partnere volt Katicának Balassa Ádám a költő, — s mily hatásos volt, mikor az, a Dobó ellen már-már fellázadt várőrséget a honáruló *Hervója történetének* elszavalásával a hűség útjára visszatértette.

A darab bejárta az ország színpadait s mindenütt nagy tetszessel fogadták.

Gyorsan jött utána a tisztán történeti vigjáték, aminő fajú vigjátékokat addig szintén nem irtak még, — 1863-ban *A király házassága*, mely Nagy Lajos korában játszik. Poétikus jelenetei parádés darabbá avatták ezt a vigjátékot.

Több év után, 1870-ben jött aztán legjobb darabja: *A nők az alkotmányban* című vigjátéka. A modern magyar vigjáték igazán kiváló terméke. A jeles színművész és dramaturg Rakodezay szerint olyan vigjáték azóta se látott többé nálunk napvilágot. A képviselőválasztás találó életképe, a nagyzó feleségnek, ki férjét képviselővé választatja, és az erre nem termelt férjnek, mulatságosan neveltes helyzetét biztosítottak e darabnak zajos és tartós tetszést.

Az *Ördög páróját* 1875-ben az új Népszínház számára írta, mely annak első népszínműi premiérje volt. A polgári munka becsét dicsőítette, de párhuzamos jelenetei kissé nehéz folyásúvá tették s ezért voltak ócsárlói. Am megjegyzi Rakodezay, „hogy ha most olvassuk el ezt a darabot, valóban bocsánatot kell kérnünk a költőtől, hogy ehhez a munkához képest mennyi selejtességek árasztották el azóta a színpadot.”

Utolsó színműve *A kis hőbortos* című, 1878-ban írt vigjáték. Hiperidealizmus a levegője. A leány azért vonakodik az örökség útján dús gazdaggá lett tanár felesége lenni,

nehogy ez azt gondolja, hogy pénzért megy hozzá, mire a tanár tűzbe dobja százezeit. Szerencsére azonban, a tanár tévedésből a saját verseit égette el, nem a pénzt. A darab mégis visszatetszett, bár több sikerült részlete van. Alapgon dolata bizonyára a költő házasságából ered: ő meg nem akkor sietett a leányt élettársává tenni, mikor az még gazdag volt, hanem mikor már megszűnt gazdag lenni. Csakhogy realis irányban haladt a kor — s Tóth Kálmán ennek útjáról lemaradt. Egyetlen előadása után a darabot a színházról visszavette, szomoruan mondván Vadnainak: Fuimus!

Mig ennek bus bevallásához jutott el, addig nem szűnt meg dalokba fűzni szerelmét s fiui, majd apai szíve meleg érzéseit; továbbá magasztos ódáiban, mint: a szabadságharcunk honvédeit rajongva dicsőítő *Előre!*, a haza bölcsét annyira jellemző *Deák Ferenc emlékezete*, a határtalan tisztelet hangján írt *Damjanichné arképe előtt* címűekben bazafias lelkesedése mind magasbra emelkedő szárnyat kap; hazafias gyásza pedig megható elegiákban mind sürűbben borítja el a vértanuk porait; ezekhez méltóképen társul *Amit az Isten végzett* című legendája, melylyel a Kisfaludy-társaság tagsági székét foglalta el zajos tetszés közt s mely legenda végén az Isten megnyugtatóan mondja Szent-Istvánnak, hogy „hazád boldogsága egyszer

órákor regatta a Dunán és 5 órákor footballverseny az „UTK.” új pályáján. Este 8 órákor aviatikai felolvasással kapcsolatos hangverseny a Vigadóban és ugyanakkor nagy *népünnepély* a főtéren (4 színpadon egyidőben kabaret- és művészelőadások; folies caprice; alpesi fabri; wurstliplater; katonahangverseny stb. Fényes kivilágítás.)

Program 1913. május 12-én: Dél előtt 10 órákor atletikai versenyek. Dél előtt 11 órákor sétahangverseny. Délután 2 órákor a tábori pilóták által bemutatandó nagy repülés a katonai repülőtéren. Nagyban fogja érdekessé tenni az ünnepséget az, hogy a jelenleg Kalocsán bravuros repülést végző magyar pilóta, *Dobos* pünkösdi másnapján Kalocsáról Újvidékre repül és a repülőmeeting tartama alatt a repülőtéren leszáll. — A cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság hajóin a repülőnapok részvételi jegyenek felmutatói III. oszt. jeggyel II. osztályon, II. oszt. jeggyel pedig I. osztályon utazhatnak. Az érdeklődés országsszerte óriási mértékben nyilvánul meg.

Közgyűlés. A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat folyó évi május hó 25-én délelőtt 10 órákor, a vármegyeház kistermében rendes közgyűlést tart.

A Zombori Napközi Otthon Egyesület május hó 20-án, kedden d. u. 4 órákor közgyűlést tart a városházának kis tanácstermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztáros évi jelentése. 4. 2 számú vizsgáló tag megválasztása. 5. Egy megüvölt választmányi tagsági helynek betöltése választás útján. 6. Esetleges indítványok.

Városi hírek. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az időszaki mértékhitelítés a folyó évben május hó 16-án fog megkezdődni és augusztus hó 13-án befejeztetni, s hogy a hitelítés a vármegyeház mögött levő régi laktanya épületében történik. Figyelmeztetnek az érdekelt mérlegtulajdonosok és mérlegek elárúsításával foglalkozó egyének, hogy a hitelítés kötelező s annak elmulasztása pénzbüntetéssel sújtatik. — Továbbá közhírré teszi, hogy az 1900. évi I. t. c. 28. §-ának megfelelőleg az 1911. és 1912. évi városi utalpap zárszámadások Konyovits Antal városi főszámvevő hivatalos helyiségében folyó évi május hó 7-től számított 15 napon át közszemlére kitétettek, ott a hivatalos órák alatt betekinthetők s az esetleges felszólamlások a város polgármesteréhez címezve beadhatók.

Pályázat utazási ösztöndíjra. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter által adományoz-

andó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara kerületéből (Szeged, Hódmezővásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék városok, Bácsbodrog és Csongrád megyék) oly kellőleg képesített iparosítjak, kik tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. A pályázatok folyó évi május hó 31-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához a kereskedelemügyi miniszterre címezve.

Tenyész-szarvasmarha kiállítás. A „Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete” folyó évi május hó 18-án Küllöd községben az ottani fiókegyesület közreműködésével és a község anyagi támogatása mellett díjazással egybekötött tenyész-szarvasmarha kiállítást rendez.

Aviatikai emléklap. Az újvidéki aviatikai ünnepségek rendező bizottságának sajtó-osztálya alkalmi emléklap kiadását határozta el, mely különösen azzal nyer maradandó értékben, hogy az ország elsőrendű írói, tudósai, államférfiai és nagyevű kiválóságok már is nagy számban küldtek be ez emléklapnak szánt emléksorokat.

Rossz szomszédság török átok. Földi György és Kissvásárhelyi Ferenc esantavéri lakosok régi ellenségei egymásnak, bár szomszédok voltak. Keresték mindig az alkalmat, hogy egymásba kössenek és különféle címeken büntető feljelentésekkel zudítottak pereket egymás nyakába. Egyszer Földi György átment Kissvásárhelyi portájára, hogy a közös kerítésnek kicserélése végett megegyezzenek. Előbb esendben diskuralgattak, de később már összeveszték. Kissvásárhelyi bent a szobában nekítámadt Földinek és öklözni kezdte, ki pipaszárral védekezett. Kissvásárhelyi hátrálni kezdett és abbahagyta a verekedést. Földi kiugrott az ajtón és menekülni akart, mikor Kissvásárhelyi pisztolya egymásután ötször dördült el, de ezzel se elégedett meg, hanem ást kapott föl és Földi fejét az ásóval teljesen szét hasította. A csendőrség letartóztatta Kissvásárhelyit és a szabadkai ügyészség fogházába vitte. A szabadkai kir. törvényszék Kissvásárhelyit két évi börtönre ítélte. Ügyész és vádlott felebezett.

Elütötte a tejeskocsi. Szken-derovics Teréz szabadkai leány az üzletvezetőségi palota építkezésénél dolgozó apjának vitt ebédet. A Szt. István-téren a szabadkai vajgyár tejeskocsija elütötte. Mire a rendőr odaért, a tejeskocsi már messze tul járt. A lábán súlyos sérüléseket szenvedett leányt kocsi a lakására vitték.

Halálos kimenetelű tréfa.

Kávai László magyarkanizsai suhanc koresmai dőzsölés közben tréfából elrántotta a leülni készülő Varju Péter ottani lakos alól a széket. Varju oly szerencsétlenül esett hanyat a koresma padlózatán, hogy bezuzta a koponyáját és egy hónapi szenvedés után belehalt sérüléseibe. A csendőrség az esetet bejelentette a szabadkai kir. ügyészséghez, mely gondatlanságból okozott halálhozó súlyos testi sértés büntette miatt emelt vádat Kávai ellen és a szabadkai kir. törvényszék másfélévi börtönre ítélte a tréfa szerzőjét, felebezés folytán a szegedi kir. ítélőtábla a büntetést két havi börtönre szállította le.

A katona szerelmi tragédiája.

Keich Rezső 52. gyalogezredbeli közkatona 21 napi szabadságra jött haza Bródból Gombosra, hogy megtartsa eljegyzését régi szerelmével, Rodenbüchler Ilona ottani varrónővel. A katona szülei ellenezték a dolgot, mire a fiatalok a közeli Harkányba mentek, szobát béreltek és közös akarattal öngyilkosságot követtek el. A katona először a leányt lötte agyon, azután a saját halántékába lőtt. Mindketten szörnyethaltak. Hátrahagyott leveleikben megírják, hogy együttes elhatározásból választották a halált.

A gyilkos villám.

Szombaton hatalmas égiháboru vonult végig Bácskán. János-halmán a halastó melletti kunyhóba menekült a vihar elől a halastó bérlője Halla István kisbirtokos a halasztársával, Zambó Ferencel. Nemsokára a kunyhóba csapott a villám s Hallát agyonsújtotta. Zambó a zivatar elmúltával a csendőrségre ment s bejelentette az esetet. A csendőrök Zambóval a kunyhóba siettek helyszíni szemlére s mivel a halotton kék-zöld foltokon kívül a villámesapásnak semmi nyoma sem volt, Zambórt őrizetbe vették. Másnap a jánosalmi orvos a halott megvizsgálása alkalmával konstataulta, hogy villám sújtotta agyon Hallát, mire Zambót szabadon bocsátották, a bácsalmási járásbiróság pedig megengedte Hallának boncolás nélküli temetését.

Hűtlen ceseléd.

Garai Kálmán zentai lisztkereskedő boltiszolgálója a napokban a vevőkhöz kivitt élesztő árát, mintegy 11 koronát zsebreavágta s elszökött vele. A csendőrség elfogta s mivel tettét is beismerte, följelentették.

Feltört üzlet.

Vasárnap este ismeretlen tettesek feltörték a főtéren levő Bergel Mór zentai lakos kenyéruztetőrek Wertheim-lakját, behatoltak a helyiségbe s onnan 10—12 korona pénzt, néhány üres zsákot és 6 kenyeret elvittek. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

el fog jönni.” S valamint Beresényi, Vörösmarty, Arany ódáiból szállóigék is rajzottak ki, van e szebb, találhatóbb, jellemzőbb szállóige, mint a Tóth Kálmáné Deák Ferencről, ki semmi kitérítést el nem fogadott:

Királya is — néztek a nagyot:
Neki csak kézsorítást adhatott.

Az általános elismeréshez, melylyel költői és írói működését az egész ország kísérte, a megszakadt alkotmányos élet újra kezdetével, 1865-ben, szűkebb hazája: Baja is sietett nyújtani neki a köztiszteltet és bizalom polgár-koszoruját. Képviselőjévé választotta. Négy országgyűlésen képviselte szülővárosát. Töprengő természetéből kifolyólag nem volt mindig egy pártálláson, — de bármelyik pártjának tuzásaiban sohasem vett részt. A hírlapbélyeget az ő indítványára és izgatására törölte el a törvényhozás. Nagy öröme volt, ha szülővárosa javára valamit keresztülvihetett, sőt Baja városnak önálló törvényhatósággá emelése is főként az ő fáradozásának eredménye.

Annyiszor hozta elő a házban Baja város ügyét, hogy utóbb közmondásos lett a képviselők közt, hogy Tóth Kálmán egy borsószemen a budai várpalotát is Bajára tolná.

Érdekes az utolsó beszámolójában egy tarisznya története is. A bajai ember a hajnali órában belép hozzá s őt — ki még ágyban feküdt — egy szivességre kéri, arra: hogy Budán dolga lévén, míg ezt elvégzi,

örködjék a képviselő ur a — tarisznyájára, — és megtette ezt is, pedig nem volt a programjában.

Ugyanott elmondja, hogy van neki egy irodalmi házastársa (ez Vadnai volt), ki midőn egyszer külföldre utazott, csak négyszáz mértföldnyi távolban vette észre, hogy utlevelét elfeledé s rögtön ezt telegrafálta neki: „Utlevelém elveszett, küldj rögtön; kérlek: tekintsd ezt bajai ügynek.

Majd keserűen felhozta a beszámolóban, hogy némely ellenesei testi hibája — nagyot hallása — miatt nem tartják őt a képviselői állásra alkalmasnak, holott ő oly állásokat tölt be bizottságokban, Akadémiában, Kisfaludy-társaságban, amit hallás nélkül megtenni tán még sem lehet. De tudja ő, hogy ez a gyáva iránybir miből ered. Az abszolutizmus idejében az első szabad szót ő mondotta ki a sajtóban. A hatalom többször bebörtönözte, de hasztalanul; ekkor vesztegetéshez folyamodtak s jutalmakat, életbiztosítást és fényes állásokat ajánltak, de ő ezeket az ajánlatokat soha meg nem hallotta; ezért mondják most, hogy süket.

Hozzátartozói, barátai, nagyszámu tisztelői szerették mint embert, költőt, honatyát, tudóst, egyaránt; a művelt magyar hölgyek pedig rajongással csüngtek költészetén, költemény-köteteire sűrűn előfizettek, sőt egymásik hölgy nem ritkán 50—60 előfizetést is gyűjtött azokra.

Ami az akadémiai tagságát illeti, ő ugyan azt mondotta, hogy azért választották be akadémiai tagnak, mert félték tőle, mint élelapirótól, de ezzel vétett önmaga ellen. Mert ha valaki, ő ugyancsak rászolgált az akadémiai tagságra. Mint ilyen pedig nagy hasznára működött a drámairodalomnak. Dóczy Lajos híressé vált vigjátékát, a *Csókot*, az Akadémiában, mint a bírálók egyike, ő magasztalta legelsőb s a darab meg is nyerte a 100 darab arany pályadíjat, — épp így a Csiky Gergely vigjátékát is, a *Jóslatot*, mely a 100 aranyat szintén megnyerte.

A *Csókóról* érdekes az, hogy mikor Dóczy Lajos nem bizott eléggé annak színpadi sikerében, Tóth Kálmán ezt mondotta neki: „Ha darabját elő akarja adni, menjen el, mint gróf Andrássy Gyula külügyminiszter titkára, főnökéhez s kérje áldását; ha azt megnyeri: akkor darabja, a hibás harmadik felvonás ellenére is, tetszeni fog. Dóczy elmondotta Andrássynak Tóth Kálmán tréfáját, mely azt a komoly valóságot fedi, hogy Tóth Kálmán nagyon szerencsés férfiúnak tartotta Andrássyt, — s a tréfakévdelő gróf fejére tette kezét Dóczynak s darabja sikeréért megáldotta őt. A darab csakugyan tetszést aratott s a német színpadokat is bejárta, nagy hatással.

(Vége köv.)

tréfa.

koros-
totta a
kos alól
l esett
bezuzta
és után
esetet
séghez,
zó su-
t vádat
ényszék
erzőjét,
tábla a
le.

diája.

szakona
l Gom-
szerel-
varró-
dolgot,
mentek,
gyilkos-
leányt
ba lött.
tt leve-
zából

on ha-

János-
enekült
István
enecei.
illám s
elmul-
ette az
nyhóba
alotton
pásnak
rizetbe
halott
hogy
Zambót
járás-
ncolás

zentai

ban a
11 ko-
esend-
merete,

isme-

Bergel
heim-
onnan
kötés
ozza a

eti, ő

ttották
mint
ellen.
ált az
nagy
mnak.
Sókot,
ike, ő
eg is
— epp
slatot,

Dóczy

i sike-
neki:
en el,
siszter
a azt
madik
Dóczy
tréfa-
hogy
fiunak
gróf
sike-
ugyan
kat is

Kongresszus. A nők választójogi mozgalomának VII. kongresszusa folyó május hó 15—20-án tartatik meg Budapesten. Kongresszusi iroda VII., István-ut 67.

Az elrabolt kisfiu. A szabadkai rendőrség, hogy az ottani rendőrség Lipics Braniszláv gyári munkás feljegyzése szerint volt kedvese, Mankovics János ellopta tőle négy éves gyermekét és szabadkára szökött. Kéri a letartóztatását.

Megtámadott legény. Obecsén panasz Gyula legényt haza felé tartóban az útján megtámadta Szeki Máttyás és Czifra Antal. Szegi forgópisztolyt rántott elő és Czifra szegte, ezalatt Czifra megmozdította és elő állított legényt és tőle zsebkését és sötétpalcáját elvette. Majd azután, hogy nagyobb legény az eset esattánója, eljött arra kényszerítették, hogy nekik kezét csatoljon. A rendőrség a panaszra kihallgatva a tetteseket, akik beismerték azt, mire a bíróság támadókat a rendőrség átadta a bíróságnak.

Megszurt iparos-segéd. Este haza felé iparkodott a koresmából Kis János csessei roznyüvessegéd, amikor az utcán, míg társával beszélgetett, az arra elhaladó Atymov J. zsebkésével hasba szurta. A megszurt legényt azonnal orvoshoz vitték, míg Atymovot a csendőrök állították elő. Atymov nem tudta okát adni, hogy miért mártotta kését az őt nem is bántó Kis testébe.

Merénylő munkás. Szabadkán a Hartmann-fele jeggyárban dolgozott Kollár Antal 27 éves napszámos és Váci Elek gyári munkás. A két ember összeveszett, mire Kollár egy hatalmas kulapáncsal támadt Vácira, de a munkások megfékeztek. Kollár ezután lakására rohant, revolvért vett magához s újra a gyár felé tartott. Ezalatt Váci a csendőrségre sietett s feljelentést tett Kollár ellen. A csendőrlaktanya előtt találkoztak s Kollár revolverből rálőtt Vácira, akit azonban nem talált a golyó. Váci a laktanyába menekült, a merénylő munkást pedig a csendőrök vették üldözőbe s egy órai lövés után elfogták.

Agyonforrázott gyermek. Emberölés vádjával illették Danilovics Milánét, szül. Pivnieski Olgát az újvidéki törvényszék előtt. Ugyanis Szenttamáson történt, hogy Pivnieski Olga a forró téztás vízzel felt talat konyhájában a földre tette. Éppen akkor toppant be a házban lakó Bál Valéria 2 éves kis leányka, ki anyja után szaladt a konyhába. Anyja azonban nem ügyelt a gyermekére, hanem vacsorát melegített a szomszédos konyhában, és a gyermek a forró vízzel tálba esett. Égési sebei következtében még aznap meghalt. Az újvidéki törvényszék az emberölés vádjá alól Danilovits Milánét felmentette.

Ahol nem sántul. Dulity Péter zentai juhász a közepsőkertekben levő Budás Györki-féle boltba ballagott egy nagy esőszóval, amikor összetalálkozott Rafain János haragosával. Csakhamar szóváltás támadt közöttük, mire Rafain a botot kikapta Dulity kezéből s vagy kétszer olyant huzott a fejére neki, hogy négy helyen is betört s elrúgult a földön. — Folytatása a járásbírósnál következik.

Agyonütötte a villám. Odry Péter és Milivojev Milán Újvidéken a ledincei villamosvezeték bekapcsolásával foglalkoztak. Szerencsétlenségükre ép abban a pillanatban megszüntették a villamos központból áramot, még pedig oly erővel, hogy Odry nyomban a földszínen halva maradt. A villamos áram megütötte veséjét és a talpán jött ki. Milivojevet súlyos égési sebekkel szállították a városi kórházba.

Szengáz mérgezés. Szilián Péter Obecséi sütősegédet a mestere hiába parolta, hogy felkeljen a kenyér sütéshez. Már elaludott, a mikor rázni kezdték álmából, de hiába. Hamar orvosért küldtek, a ki megállapította, hogy szengáz mérgezés történt. Az orvos ezt jól befűtött és elzárta a csövet, mielőtt teljesen elégett volna a tűz. A fejűdő gáz elkábította.

Elszaladt lovak. Fejes Máttyás zentai felsőhegyi lakos lovai valamitől megijedtek s a kocsival elszaladtak. Szélsőséggel rohantak végig az utcán s szerencsére, hogy utközben elgázolások nem történtek. A gazda, aki a kocsin ült, nem tudta megfékezni a lovakat s így történt, hogy a lovak nekiszaladtak a villanykaróknak még pedig úgy, hogy az egyik ló agyveleje kilocsesant s rögtön megdöglött, de szerencsére a gazdának semmi baja nem történt.

Veszedelmes lakó. Ittasan tért haza Bálint Antal zentai lakos a lakására, s mindjárt össze is zörrent házigazdájával, Hajdu Lajossal, akit kezében egy baltával agyonütéssel fenyegetett meg. A csendőrség a veszedelmes lakót följelentette a bírósághoz.

Betöréses lopás. Bácskossuthfalván Offenbein József oitani asztalos mesternél lévő Borsos István gyulafalvai tanonc pénzre ahitozott. Az udvari ablakon keresztül betört a szomszédban lakó Schlézingerékhez, kik abban az időben nem voltak otthon és feltörve a penzes fiókot, elemelte a benne lévő 30 koronát. Schlézingerék jelentést tettek a csendőrségnek, s így a tettes még az nap csendőrökre került.

Pünkösdi borszükségletét Bozsánszkyál szerezze be. Kétféle palackborok izlésesen adjusztált egy literes üvegekben. Olasz rizling asztali bor 1 korona, 1908-as rizling óbor 1 kor. 30 fill., 1909-es kadarka siller óbor 1 kor. 20 fill., olasz fekete bor 1 kor. 30 fill., muskotály (fél asszu) 2 korona literje. Az üvegek külön 10 fillér. (Cukrászda, Korzó.)

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról május hó 15-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére,** vagy **Hirth János** ur kereskedés **Zombor** (Kossuth-utca) és **Reffle Évi** divatüzlete **Zombor** (Kossuth-utca) címén vele tudatni. 2—2

Művészet — Irodalom.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zomborban (telefon 161.) kaphatók az e héten megjelent következő könyvujdonságok:

Falu: Majális	3-50 K
Kafka: Mária évei	4—
Jókai: Emlékeimből	4—
Jókai: Tul a láthatáron	4—
Jókai: Van még új a nap alatt	4—
Szini: Pesti konfetti	1—
Tarkó: Futó bolond	3—
Lenárd: Dhamó	6—
Dr. Liebermann: Látáspróbák	4—
Modern könyvtár új számai:	
268—81. Bontraux: A természetörv.	—80
282—76. Bruun Van Zentán	1—
277—81. Renard: A Smokk	1—
282—84. Stendal: San Francisco a Ripa	—60
285—86. Bacsányi versei	—40
287—88. Szilágyi: Ez pest	—40
Musik für alle legújabb füzetei.	

A „Vasárnapi Ujság“ május hó 4-iki száma rendkívül érdekes közleményt hoz Afrika-utazó hazánkfiá, Wittenberger Kálmán tollából az afrikai vadállatok fogásáról, a szerző pompás, eredeti fényképeivel. A többi kép-közlemények. Dél-Franciaország római emlékeit, fővárosi szegény gyermekek életét, a belgiumi sztrájkot, a spanyol király ellen merényletet, Pierpont Morgan temetését, stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László novellája, Kvassay Ede regénye, Szabolcska Mihály és Ambrozovics Dezső versei, Schöpllin Aladár szín-

házi cikke. Egyéb közlemények: dr. Oláh Gyula cikke Simonyi öbesterről, a legvitézesebb huszárról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt 6 kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadó hivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Népoktatás. Szerkeszti: Dreisziger Ferenc, Kalocsa. Megjelenik minden hónapban 50 oldalon. Ára egész évre 4 korona. Tartalma gazdag és komoly. Az elmélet és a gyakorlat szoros egységben érvényesülnek ebben a számban is. Főképen a népoktatás gyakorlata teszi a Népoktatás témáit, de mindig elméleti megvilágítás és megokolás kíséri a fejtegetéseket. Mostani száma is fontos és érdekes cikkeket tartalmaz. Érdekes a pártolásra.

HIRDETÉSEK.

LABADOZÓK

egészségük teljes helyreállítását a Scott-féle Emulsió használata által hathatósan elősegíthetik, melyet még az elgyengült gyomor is könnyen felvesz és teljesen megemészt. Meggondolva azt, hogy az egyes alkatrészeknek mindig egyformán kitűnő minősége a Scott féle Emulsiónak különös tápláló erőt kölcsönöz, könnyen megmagyarázható, hogy használata lába dozás idején miért oly előnyös öregnek és fiatalnak egyaránt. Emellett a Scott féle Emulsió oly izletes, hogy felnőttek és gyermekek szívesen szedik. 9—2

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hívatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár utján próbapacskót küldünk.

745/1913. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

Ujszivác község előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy az Ujszivác község határterületén — az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ában a nagyobb birto-
kosok részére biztosított jogok fentartása mellett — gyakorolható vadászati jog 1914. évi január hó 1-től 1919. évi december hó 31-ik napjáig terjedő 6 (hat) évi időtartamra **1913. évi május hó 25-ik napján délutáni 2 órakor** Ujszivác község-házánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában megtekinthetők.

Ujszivác, 1913. május hó 5-én.

2—1

Ujszivác község előljárósága.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

2233 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye zombori járásához tartozó Kerény nagyközségben megüresedett **községi jegyzői** állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom az állást elnyerui óhajtókat, hogy a kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 20-án** déli 12 óráig nyújtsák be.

Javadalmazás:

1. 1400 kor. készpénz.
2. Szabad lakás.
3. 23 hold 1304 négyszögöl szántó föld egy tagban és az 5693. h. sz. 360 négyszögölnyi „Hanftstück“ haszonélvezete.
4. 6 öl kemény fa, házhoz szállítva.
5. A jegyzői szérüs alap kamatainak élvezete.
6. A kézbesítésekért járó 200 kor. készpénz.
7. A marhalevelek kiállításáért járó díjak.
8. A magánmunkálatok után szabályrendeletileg megállapított díjak szereségi joga.

Zombor, 1913. május hó 3-án.

TÁRCZAY,
főszolgabíró.**Zongora tanítás.**

Zeneakadémiai módszerrel zongoratanítást vállalok. Cim a kiadóhivatalban.

773 egys. 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Veprőd községnél megüresedett egy gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Javadalmazás: évi 675 korona készpénz havi utólagos részletekben; egyenruha és felszerelés természetben.

Pályázati kérvények **1913. évi május hó 20-ig** Veprőd község előljáróságánál nyújthatók be.

Veprőd, 1913. évi április hó 30. án.

2-2 **Községi előljáróság.****Kiadó szoba.**

Flórián-utca 25. szám
alatt egy csinosan bu-
torozott szoba **KIADÓ.**
Bővebbet ugyanott a házban.

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Győr
Lóvrin
Berlin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

*-20

!! FAJTOJÁSOK !!

Reitter Oszkár főkapitánynál,
NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hőfővér Orpington

Hőfővér Wiantotte (amerikai kitünő téli tojók)

Fekete Langsán

Kendermagos Plumot Rocks

Sárga orpington tyúk; továbbá

Hőfővér óriási pekingi kacsa.

TOJÁSOK DARABJA 60 FILLÉR!!

Rázásmentes biztos csomagolás, faladákban ingyenes.

Állami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libak is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

3635/tkvi 1913. szám.

Arveresi hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bischoff Henrik végrehajtonak Jokits Lázár végrehajtást szenvedett elleni 9000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbíró határában lévő és Oszivác község határában lévő: 1. az ósziváci 867. sz. betétben A. I 1—2. sor, 1535. 1536. hr. sz. 1007 ö. i. sz. ingatlanból Jokits Lázárt 1/2 részben illető jutaléka 577 kor;

2. ugyanazon betétben A. 1. sorsz. a 3762. hr. sz. ingatlanból ugyanazt telerészben illető jutaléka 162 kor;

3. ugyanazon betétben A. 2. sorsz. a 3946 hr. sz. ingatlanból Jokits Lázárt 1/2 részben megillető jutaléka 132 kor;

4. az ósziváci 1990 sz. betétben A. 1. sorsz. a 3199. hr. sz. ingatlanból Jokits Lázárt 1/2 részben illető jutaléka 280 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte:

az **1913. évi június hó 19. napján délelőtti 10 órakor** Oszivác községbáznál meg tartandó nyilvános árverésen.

Ezen ingatlanok közül az ósziváci 867 sz. betétben A. I 1—2. sor, 1535—1536. hr. 1007 ö. i. sz. ingatlan a kikiáltási ár felénél, a többi ingatlanok pedig az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti. Árverezni szándékozók tartoznak az in-

gatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár % a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi % áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesti szekerő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1913. évi április hó 2-án — **Villy s. k.** kir. törvényszéki jegyző. A kiadmány hitefelül:

Weber,

telekkönyvvezető.

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

8-5

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.

Hódság: Rausch Ede.

Kula: Récei Miksa.

Szépliget: Jakovacz András.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.

Titel: Nonnenmacher Endre.

Ujverbász: Seidl Nandor és fia.

Zsablya: Fischer Mayer.

Eladó házhelyek.

A Thököli-ut kertváros-
részben **55 darab**
különböző nagyságu
házhely olesón és
kedvező fizetési felté-
telek mellett **eladó.**
Bővebbet a tulajdonos
Benya Antal, Kalap-utca 31.

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekecipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Gergurov György fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványviz- és festék-kereskedése Zomborban. Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tarczay-féle emeletes házban). Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Ha jól és olesón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat. 50-9

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő, és hálószoba berendezésekben. Kárpitozott butorjavítás, képkeretezés és üvegezés elfogadtatik.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fűrészelés és esiszolás.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goeser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kiténtetve.

Könyvelést,

levelezést délutáni órákra, esetleg otthon is elvégezhető egyéb irodai munkátot szerény javadalmasz mellett elvállal gyakorlott tisztviselő. Szíves megkeresések „munka nemesít” jeligére : : : : Rákóczi-ut 39. szám alá kéretnek.

Sok pénzt takarít meg bárki, ha
SCHREIER JÁNOS
KÁRPITOS ÉS DISZITÓNÉL
ZOMBORBAN, VÁROSY GYULA-UTCA 3.

készített minden e szakba vágó cikkeket, ugyszintén kapható kész **butorok, divánok, teljes uri szoba- és szalonberendezések** nagy választékban a legmodernebb kivitelben.
Elvállalok minden e szakmába vágó javításokat, valamint kívánatra házhoz is megyek.
A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

SCHREIER JÁNOS,
kárpitos és diszitó.

10-9

UJ RŐFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

uj rőfös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szíves rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

DÓDITS és OPANCSÁR ÉV.

TELTSCH GÁSPÁR

optikai, elektrotechnikai, mechanikai műintézete és bőröndgyára

Telefonszám 103.

ZOMBOR.

Petőfi-utca II. sz.

Szemüvegek, cvikkerek, látcsövek, lorgnók; vatta, hőmérők, sérvkötők, haskötők és egyéb orvosi és betegápolási cikkek állandó nagy raktára.

Villamos csillárok óriási választékban.
Zsebvillanylámpák és állandóan friss elemek.

100-97

Villamvilágítási, házi csengők és villamoserőátviteli berendezések olcsón, gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek. Lombfűrész-deszkák, minták és a hozzávaló kellekek.

Táskák, kofferok, bőröndök
állandó nagy raktára és gyártási helye.

Szaktáimba vágó mindenféle javításokat olcsón elvállalom és gyorsan, pontosan eszközölöm.

	<p>A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	<p>ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS, meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb !! 100-76 igényeknek megfelelő !!</p> <p>LAKÁSBERENDEZÉSEK, uri szobák, szalonok, ebédlők és hálószobák nagy raktára.</p> <p>Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye. Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>
	<p>A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.</p>	